

MÉREGTELENÍTŐ
2018.03.szám

KEDVES OLVASÓ!

Úgy telt el ez a tél, mintha víz alatt úsztam volna, csak időnként feljőve levegőért. Számos apró-cseprő kellemetlenség meg képtelenség akadályozta, hogy teljes mértékben megéljem az életet. Egy ízben például pillanatok alatt kerültem a helyzet magaslatáról – a létra felső foka – a padlóra nagy zuhanással. Aztán ámulhattam, hogy csupán egyetlen kis csontocska jelezte, és jelzi még most is nagy fájdalommal a lábam kisujjában az esés emlékét.

Szóval felbukkantam, ahányszor méregtelenítő tartalmú írásokat kerestem és raktam össze Neked, mint ezúttal is. Másokkal beszélgetve nekem úgy tűnik, nem csak az én idegrendszerem, érrendszerem sínylette meg ezt a nagyon szeszélyes és szokatlan telet. Sokan ugyanúgy telve vannak panasszal, s ilyenkor jobb csendben meghallgatni az ő történeteiket álmatlanságról és nagy-nagy fáradtságról. Még a gyermekkor elején járó nebulók is sokszor kimerültségről panaszkodtak.

De ne essünk abba a hibába, hogy mindenért az időjárást okoljuk, és így a jobbulást is csak tőle várjuk. Nekünk is tenni kell érte, egészséges életmóddal, több pihenéssel. Mert a testi és lelki állapotunk nagyon is összefügg. Ezért esténként jó megtisztogatni a gondolatainkat is. Hasznos naponta energiatankolás céljából 10-20 percre elvonulni a saját csendünkbe. És jó felélesztgetni magunkban a hálás lelkületet.

Kérjük a segítséget onnan, ahol bőven van erő, nyugalom és békesség. Tőle, aki élete árán szerezte meg számunkra az Életet!

Bárcsak soha ne feledkeznénk meg erről a csodálatos energia-forrásról, a Feltámadt Krisztusról.

Keresztury Dezső: Esti imádság

Ó, milyen vak homályba futnak,
kik nélküled indulnak útnak.
A kezemet nézem: leszárad;
szívem sívó homokkal árad.

Valamikor kézen vezettél;
szökni akartam, nem engedted,
csend volt szívemben és a csendben
szavad szólt csak, mindennél szebben.

Én Istenem, hívj vissza engem!
Magam maradtam, eltévedtem.
Légy bátorságom, bizodalmam;
ó, légy úrrá megint Te rajtam!

Kozma László: János a keresztfánál

Nézzétek hát, keresztények,
Kereszt ága csupa vércsepp.
Mint ahogy a harmatok
Kín könnyei hullnak ott.
Értünk szenved, értünk fárad
Roppant súlyán a halálnak
Melyet bűnünk rárakott.

Nézzétek hát, keresztények,
Isten vállán földi vétek
Fakadjanak bánatok.

Hiszen tiértetek vérzik
Kitárt karján a remény, hit,
Melyet vasszeg áthatott.

Íme, lelked tagadása
Akár vipera marása
Mint a korbács, rácsapott.
De felemel mégis téged,
Sebzett arcán az Igének
Megváltásod átragyog.

***

Kozma László: Krisztus neve

A Krisztus-név, mely átragyog,
Mint a magházon a magok.
Magadban immár őt viszed,
Növeled, véded, őrized.

***

Madeleine Delbrêl: Nagycsütörtök

Ha egyet kellene választanom
szenedésed relikviái közül,
éppen azt a mosdótálat választanám,
tele piszkos vízzel.
Bejárnám a világot azzal az edénnyel,
minden láb mellett
magamra kötném a vászonkendőt,
a legmélyebbre hajolnék,
soha nem emelve tekintetemet a lábikra fölé,
hogy ne tegyek különbséget
barát és ellenség között,
hogy megmossam a lábát a csavargónak,
a hitetlennek, a kábítószeresnek,
a fogvatartottnak, a gyilkosnak,
annak, aki nem köszön nekem többet,
annak, akiért soha nem imádkozom,
csendben...,
hogy mindenki megértse az enyémben
a Te szeretetedet.

Különbségek Jézus és Mohamed között.

1. Mohamed megölte a harcban foglyul ejtett embereket (Ibn Ishaq 451). Jézus soha nem ejtett foglyokat, és soha nem ölt embert.
2. Mohamed arra biztatta embereit, hogy erőszakolják meg a foglyul ejtett nőket (Abu Dawood 2150, Korán 4:24). Jézus soha nem ejtett foglyul nőket, soha nem biztatott senkit erőszakra, és maga sem követett ilyet el.
3. Mohamedet sosem kínozták meg, ő maga azonban sokakat megkínzott (Muslim 4131, Ibn Ishaq 436, 595, 734, 764). Jézus soha nem kínzott meg senkit, ő maga azonban sokat szenvedett értünk, emberekért.
4. Mohamed azt hirdette, hogy követői harcoljanak azok ellen, akik más vallást követnek, míg mindenki nem követi majd Allahot (Korán 8:39). Jézus arra biztatta a követőit, hogy szeressék Istent és az embertársaikat, mint saját magukat — függetlenül a nemzetiségüktől, vallásuktól (Mt 5:44).
5. Mohamed helyénvalónak tartotta egy félig vak ember brutális meggyilkolását (al-Tabari 1440). Jézus meggyógyított egy születése óta vak férfit (Mk 8:28).
6. Mohamed egy rabszolgát arra utasított, hogy emelvényt készítsen neki, amiről az iszlám tanítását hirdetheti (Bukhari 47:743). Jézus megmosta a tanítványai lábát (Jn 13:5).
7. Mohamed szerint a legnagyobb parancsolat az Allahban és a Jihadban való hit (Muslim 1:149). Jézus szerint pedig ez: szeressük Istent és a felebarátunkat, mint magunkat (Mt 22:34-40).
8. Mohamed gazdagon halt meg, azzal a vagyonnal, melyet másoktól zsákmányolt. Jézus szegényen halt meg, mert másokat szolgált, és nem halmozott fel vagyont.
9. Mohamed helyesnek tartotta mások keresztre feszítését (Korán 5:33, Muslim 16:4131). Jézust keresztre feszítették.
10. A követői szerint Mohamed elvárta, hogy mások az életüket adják érte (Sahih Muslim 4413). A követői szerint Jézus az életét odaadta másokért (Jn 18:11).

A következtetések levonása legyen mindenki egyéni felelőssége

Cseh Katalin: Töprengő
– apám emlékére –

**A szenvedés a szenvedés
Lélek falán a repedés
Miért és meddig mondd Uram
Hol végződik az én utam?
Szemembe költözött a csend
A lentben sunyít már a fent
Csak nézek és hosszan hallgatok
Lankasztok s én is lankadok
Lemállik lassan vágyam
Minden próbát kiálltam
Kezem emelném gyöngé madár
Rebben egyet de föl nem száll
Kapaszkodásra még jó nagyon
Kapaszkodjon hát hagyom
Beléd Teremtőm Istenem
Magam vagyok nincs egyebem
Gyarló a test oly romlandó
Rajtam a pecsét halandó
Színültig elmúlással
Tulajdon saját halállal
Hiányom pincegádor
Hol megtorpanasz és fázol
A rádtestált magánytól**

**Atyám kiáltok hozzád
Föl-földereng az orcád
Törődésedet várom
Kisgyerekként sóvárgom
Tied vagyok én egészen
Letétben nálad reményem
A semmi alján minden
Elöttem lépdél Isten**

A pontos jóslatok mestere

Vannak ihletett pillanatok, amikor a jövőt rejtő függöny szétnyílik egyes emberek előtt, s ők lenyűgöző pontossággal látnak rá a jövő történéseire. Hajdanán e kiváltságban részesültek a próféták. José Ortega y Gasset a jövő specialistáinak nevezte őket, de olykor megadatott ez a képesség a szépíróknak is. Közéjük tartozik a még napjainkban is élő, 92 éves francia író, Jean Raspail.

Leghíresebb regénye a Szentek tábora. A mű először 1973-ban jelent meg, a fő világnyelveken már eddig is sok százezres példányszámban kelt el. Kelet-Európában kiadták lengyel és cseh nyelven, megjelent az új német fordítás is 2015-ben, ám a magyar nyelvű még mindig várat magára... Napjaink eseményei, kezdve az Európába irányuló migráció napi gyakorlatától a kérdést tárgyaló ENSZ-határozattervezetig, kiváltképp indokoltá teszik, hogy kiemelt figyelmet szenteljünk neki.

Raspail történelmi víziója az 1970-es évek elején fogant meg, amikor ő a francia Riviérán időzött. Mi történne – hasított bele a kérdés –, ha bőségtől roskadozó világunk partjai előtt hirtelen megjelenne egy flotta és rajta egymillió bevándorló a harmadik világból? A regény e testet öltött látomás történetét bontja ki. A történések mottójának forrása János Jelenéseinek egyik passzusa, az a rész, ahol a fogságából megszabadult sátán egybe gyűjti „a föld négy szegletében levő népeket, kiknek száma, mint a tenger fövénye”; ők pedig „feljövének a föld szélességére és körülvevék a szentek táborát és a szeretett várost”.

A történet előzményének helyszíne az indiai szubkontinens, Kalkutta, ahol a belga konzulátus leállíttatja a szegény gyerekek örökbefogadását, mivel túllépték a kívánt létszámot. Az egybeverődött hatalmas tömeg háborog, majd egy züllött ateista filozófus felbujtására elfoglalja a kikötőben horgonyzó, rozsdamarta hajókat, lefizeti a legénységet, és e flottával nekivág az Európába, a bőség birodalmába vezető útnak. Száz hajót vesznek birtokba, milliányi szerencsétlen nyomorult kapaszkodik fel rájuk. Maga a filozófus már nem, mert a tülekedő tömeg agyontapossa, a tengerbe löki.

A történet ettől kezdve két, egymással szemben álló hatalmi tényező erőterében játszódik. Az egyikük egy torzszülött, aki egy óriásra nőtt hindu pária vállán ülve már-már orákulummá válik, minden mozdulatát, pillantását száz-ekrek lesik. A másik pedig egy, a világot igazgató apokaliptikus szörny – talán egyfajta megszemélyesített sorsszimbólum –, aki arra esküdött meg, hogy a Nyugatot elpusztítja. S bármennyire különbözzék is egymástól e két lény, ténykedésük mégis egyfelé, a Nyugat elpusztításának irányába mutat.

Ma viszont az olvasó számára nem a történeteszöveg és a megannyi miniatűr jellemrajz érdekes igazán, hanem inkább az a számos ponton megfigyelhető kísérteties egybeesés, amely a regény cselekménye és napjaink Európájának eseményei között áll fenn. Már az a mód is okot ad a párhuzamvonásra, ahogyan a regényben a Nyugat a flotta útnak indulásának hírére fogadja. A tömeg- és a bulvármédia által nevelt és megtévesztett közember az

armadáról szóló híreket először afféle szórakoztatóipari terméknek tekinti, úgy nézi, mint valami heti sorozatfilmet. A médiában meg korán felharsannak az üres filantrópia, az egyetemes emberszeretet jelszavai.

A kormányok is csak akkor kezdenek komolyabban foglalkozni a kérdéssel, amikor a „Végső Esély Armadája” – a flotta e nevet kapta – áthalad a ceyloni szoroson. Az ausztrál kormány viszont már ezt megelőzően kommunikét ad ki: e sereget nem engedi be felségvizeire.

A francia kormány ülésén egy tábornok azon reményének adott hangot, hogy a vihar majd szétszórja őket, ám ez nem következik be. Mások továbbra is csak hitetlenkednek, mondván, még soha nem fordult elő, hogy bárány támadt volna a farkasra. Miután az egyiptomi haditengerészet megakadályozza, hogy a Szezi-csatorna felé vegyék útjukat, az európai vezetők kezdeményezik: fogadja be őket Dél-Afrika. Ám a dél-afrikai kormány kereken megtagadja ezt – kap is érte az európai „haladó” sajtóban hideget-meleget!

Nem sokkal ezután a regénybeli európai média új szintre lép. Sztárriporterek, médiaguruk egész sora gondoskodik a kellő alaphangulat megteremtéséről. Egyikük szívélyes, szeretetteli fogadtatásról szónokol (Willkommenskultur!), ám azzal együtt, hogy nagylelkűségük terheit meg kell osztani a nemzetközi közösség tagjai között (kvóták!).

A másik, a mérsékeltebb hang az együttélés megszokására szólít fel. Nem győzi hangoztatni, mennyi kultúrkinccs származik Indiából; majd a szolidaritás erősítése érdekében kiadják a jelszót: „Mindnyájan Gangesz-mentiek vagyunk!” (Je suis Charlie Hebdo...)

A Vatikán – élén XVI. Benedek pápával (nem azonos az ilyen néven megválasztott pápával, e névadás a véletlen műve csupán) – nagypénteki üzenetében emlékeztet a felebaráti szeretet feltétlen parancsolatára. Az ENSZ pedig határozatot fogad el a „rassz” kifejezés kiiktatásáról. Vessük egybe ezzel a jelenlegi ENSZ-vitaanyagot a migrációról!

Felmerül ötletként, hogy létesítsenek légihidat Sao Tomé szigetével, ott részesítsék ünnepélyes fogadtatásban a fáradt jövevényeket. Emberbarát szervezetek (NGO-k), médiasztárok, egyházi méltóságok egész sora vár rájuk. Ám a flotta figyelemre sem méltatja őket, halad tovább. A fedélzetre felvitt élelmet a tengerbe szórják. A döbbenet nem marad el, de megszületik a magyarázat: „nem értenek minket”, „el kell nyernünk a bizalmukat”.

Amikor a flotta a Gibraltári-szoroson halad át, egész Spanyolországon eluralkodik a félelem, hogy netán ott kötnek ki. Az itt élők menekülnek. De az armada halad tovább, egyenesen a Cote d’Azur felé. A francia köztársasági elnök, aki a sajtótájékoztatók fáradalmait többnyire dupla whiskyvel öblíti le (itt is lenne kire gondolnunk), most már drámai rádióüzenetben szólít fel az ellenállásra – eredménytelenül. Nem engedelmeskedik a katonák többsége – ők az „egyenruhába öltöztetett szavak”.

A lakosság fejvesztve menekül észak felé, általánossá válik a káosz. A nagyvárosok gyáraiban láznak a főként színes munkások milliói – elsősorban idő öfelsége, a futószalagrendszer ritmusa ellen. De közülük sokan elvonulnak délre is, főleg a hippikomunák, az emberjogi szervezetek tagjai, bal-

oldali aktivisták; azt hiszik, a bevándorlókkal egyesülve megdönthetik a kizsákmányoló imperialista rendszert.

Közben elhangzik a kulcsmondat az elnök szájából: „Ha egyszer kinyitjuk az ajtót, és megmutatjuk nekik, milyen gyengék vagyunk, mások is kedvet kapnak ahhoz, hogy jöjjenek. Aztán még többen.”

A regényben az armada húsvét vasárnap hajnalban ért partot. S aztán győzött a szörny. Dermesztő lenne, ha mindez önbeteljesítő jóslattá válna.

És még dermesztőbbnek tűnik akkor, ha megemlítjük, hogy 2001-ben egy nagy hajó 1500 iraki kurd menekülttel épp a Riviérán ért partot, ötvenméternyire attól a háztól, ahol Raspail harminc esztendővel korábban e regényt írta.

Arról, hogy mi lesz a szereplők és az ország sorsa, hogyan zsugorodik talpalatnyi nagyságúvá, hogyan semmisül meg „a szentek tábora” – a kíváncsiság fenntartása végett – nem kívánok szólni, hely sincs hozzá elegendő. Az viszont biztos, hogy a „Végső Esély Armadája” ha nem is nagy szállítóhajókkal, hanem rozoga lélekvesztők ezreivel már partot ért Európában, nem egymilliónyi, hanem annál jóval több bevándorlóval a fedélzetén. Azonosítatlan illetőségű és jogtalanul itt tartózkodó emberek százezrei járnak keresztül-kasul a kontinensen; ez, további milliókkal számolva, iszonyú veszélyt jelent Európa népei, kultúrája, jövője számára.

A regény zárómondata pedig, amely egy XV. századi, Bibesco nevű hercegtől származik, nem hagyja nyugton az olvasót: „Konstantinápoly bukása személyes balszerencse, mely csak az utolsó héten rontott rá mindannyiunkra.”

Akinek van füle hozzá, ért belőle. /Csejtei Dezső ismertetése/

Weöres Sándor: Az élet idomítása - részlet

Az életet úgy tekintsd, mint az óriáskígyót!

Ha távol tartod magadtól, gyönyörködhetsz táncos hajladozásában és bőrének ütemes mintázatában, s gondozhatod és etetheted.

Ha magadra bocsátod, rád tekeredik, és nem gyönyörködsz benne többé, s nem te táplálsz, hanem a húsdod és véred.

Az életet ne úgy tartsd távol magadtól, hogy elbújsz előle, mert észrevétlenül utánad kúszik, vagy váratlanul összeroppantja rejtekhelyedet.

Nem lehet megszökni tőle, még a halálba sem. Az életet úgy tartsd távol magadtól, hogy uralkodni tudj fölötte: ahogy a kígyó fölött síp-zenéjével a kígyóbűvölő uralkodik.

Mily zene, melytől az élet kígyója megszelídül és engedelmeskedik? Amely a véges igényeket levetkőző, meztelen, határtalan lélekből árad. Sem a tétlen remeteségben, sem a tevékenységben nem győzheted le az életet; csupán önmagadban, ha gyarló tulajdonságaidat úgy rendezed, hogy a tökéletes mértékhez igazodjanak.

Márai Sándor: Ég és Föld - részlet

„Alkosd és ápold lelkedet, mint egy kertet, vigyázz az élet évszakaira, mikor a gyomlálás, a gazszedés, a trágyázás ideje van, s a másokra, mikor minden kivirul lelkedben, s illatos és buja lesz, s megint a másokra, mikor minden elhervad, s ez így van rendjén, s megint a másokra, mikor letakar és betemet fehér lepleivel mindent a halál. Virágozz és pusztulj, mint a kert: mert minden benned van. Tudjad ezt: te vagy a kert és a kertész egyszerre.”

Aranyosi Ervin: Ölelj meg egy fát!

Tudod, a fák oly különleges lények!
S tán úgy hiszed, önmaguk miatt élnek?

Nem így van, tudd meg, sokkal többek ők,

az emberek általuk tölthetők!

Ha úgy érzed, hogy energiád fogytán,

ha lelked fáradt, s jobb létért nyafogtán,

vagy napod nyűggel, sirámmal van tele,

s lelkednek nincs egy vidám reggele...

Ha meggyötörtek éjszakai álmok,
ha világodban helyed nem találsz,

ha elfáradsz a rút hétköznapoktól,
beteg lelkedre egy fa lehet a doktor!

Ilyenkor egy fát átölelni kéne,
s nem nézni azt, hogy fiatal-e, vén-e

csak hagyni, hogy dolgát megtegye,

a negatív energiádat elvegye,
s töltsön fel téged jó energiákkal!

Ölelés közben beszélj a fákkal!

Gyógyítsd a lelked napról napra hát,

ölelj magadhoz minden nap egy fát!

Szlukovényi Katalin: Olvadás

Kitelel benned a költészet is,
ne félj,

és újra lesz

színe a napfénynek,

súlya a szónak,

megformálódik

magától

megint:

jégcsap

hegyén

a csepp.

Szabó T. Anna: Tavaszi szél

Hét éve nem írtam neked levelet – férj a feleségének minek is írna? – de mobilon úgysem tudnám elmondani, hogyan törtem el a lábam, éppen a legrosszabbkor. A gyerekek már alszanak, Mamus hozta őket haza az oviból, és csak annyit érzékeltek az egészből, hogy ma elmaradt a fürdés. A fájdalom persze meg sem közelíti azt, amikor a nászutunk első napján eltörtem a gerincemet, csak hát akkor te is velem voltál, és hiába voltam deréktól nyakig begipszelve, mint egy tehetetlen szobor, mégis türelmesen ápoltál; jól esik felidézni az ujjaidat, amint gyöngéden simogatva mosdatsz. Most is sízés közben buktam fel, de ezúttal nem neked akartam imponálni a bravúrjaimmal – azazhogy mégis. Ha nincs ez a baleset, sosem tudod meg, de így muszáj elmondanom, mit is kerestem én ma délelőtt a hegyen.

Reggel beteget jelentettem, és ahogy elvittem Petiéket, beültem a kocsiba és felmentem a Kétforráshoz. Léccel a vállon vágtam neki az erdőnek. Fenn még térdig ér a hó, de kérges és kásás, nehéz utat törni benne; a vízmosás szélén egy őz nyomát követtem, és sajnáltam, mert látszott a kínlódása, amint be-beroppant alatta az egyenetlenné fagyott felszín. Hideg volt nagyon. A nap csak homályos világosság az ágak közt derengő szürke égen – biztosan te is láttad a kórház ablakából, hogy milyen bizonytalan, bágyadt idő volt délelőtt. Egész kiizzadtam, amíg felértem, de legalább megtaláltam, amit kerestem: tiszta, szűz havat egy egészen kicsi tisztáson. Itt hetek óta nem járt senki, csak a mókusok.

És akkor nekiláttam. Előbb kesztyűvel, de sehogyan sem akart összeállni; lekotortam a tetejéről a kérget, és puszta kézzel kezdtem gyúrni. Nyomkodtam, lapogattam, döröcköltem, simogattam; eleinte nehezen engedett, de aztán, talán a kitartásomtól, talán a tenyerem melegétől, egyre engedelmesebben formálódott a kezem alá. Szép sima lett végül, még haját és szőrt is sikerítettem neki zuzmóból. És rád gondoltam közben. Arra, hogy milyen szép vagy. Igen, most ne tiltakozz, az vagy még így is, a harmadik után, kikerekedve és anyásan; igaz, nem vagy már nyúlánk és törékeny, de asszony vagy, ölelő asszony, aki nemcsak ad, de kapni is szeret, mert tudja, mit akar. Ilyen voltál, nem is olyan régen. Hogy mi történt veled azóta, kifáradtál-e, meguntál-e, vagy csak nehéz volt ez a túl gyorsan jött, váratlan várandósság, nem tudom, csak azt, hogy vissza akarlak kapni. Azt akarom, hogy mire hazajössz a babával, újra az legyél, aki voltál. Hogy megint tudj kívánni és szeretni, legelőször is önmagadat. Ezért találtam ki ezt a varázslatot.

Ezért nem nagy ár egy lábtörés. Itt kínlódom megint a gipsszel, pedig most nem engem fogsz mosdatni, hanem a babát. Nem baj, mert úgyis itt a tavasz. És ha a Kétforrás felett arra a titkos erdei tisztásra végre besüt a nap és megolvasztja a te alakodra formált meztelen hóasszonyt, akkor talán, magad sem érted majd, miért, de a te szíved is megindul, a te tested is átmelegszik irántam, és olyan lesz minden, mint régen. Addig meg – csak kibírom valahogy.

Dr. Berényi Mihály: Összegzés előre

Itt a gyémántlakodalmunk!
Alkalom az összegzésre.
Jó messzire nézek vissza:
valamit nem vettem észre.

Fömládoztad önmagadat ,
értem éltél hű szolgaként ,
az én sikerem éltetett .
és elfelejtetted az "én" -t .

Én meg élőködtem rajtad ,
véred szívó pojoskaként ,
Nem figyeltem, ettem, nőttem,
s elvettem előled a fényt

Mikor magam alatt voltam ,
te húztál ki a derűre,

ha rám támadtak a rablók,
megvédtél: El innen, csürhe!

Köszönöm a hatvan évet!
Hogy kitartottál mellettem,
A sok nagyszerű ebédet.
Hogy veled valaki lettem.

Meg tudom mindezt hálálni?
Kis fizetség a " Köszönöm! "
Talán önzésből is adtam,
de túrted a csóközönöm.

Szerellemmel szerettelek,
mit tehettem volna még én?
Egyszer élünk. Most már mindegy.
Itt vagyunk a gödör szélén

Váci Mihály: Mit elrontottam

Már nem segít az utazás sem.
Mindenütt Te jössz vélem szembe.
Jajonghatok körül a Földön:
- mindenütt Te fúródsz szívembe.

Belém ivódtál - édes sírás!
Eső ivódik így a földbe.
Ha mag fogan bennem: - te táplálsz.
S ha gondolat: - Te vagy a zöldje.

Ahogy sors íródik tenyérre,
- arcomra Te úgy rajzolódtál:
járok fényeddel világítva
a Föld körül - ahogy a Hold jár.

Nem szerelem ez már, - könnyörgés:
- engedd, hogy magam visszaadjam,
Hisz mindazt, mi lehettem volna,
- bár elrontottam – Tőled kaptam.

Rékasy Ildikó: A másik táj

Szűkül már a valóság. Mára: maradtak az álmok,
s álmok földje a vers, meghitt, csöndes menedékül.
Még vonzóbb is e másik táj, ez a lenge tükörkép.
Mint tavirózsák úsznak a kőcsipkék a lagunán,
fodrot vetnek a szép homlokzatok és kisimulnak,
teltek, frissek a színek, bár lágyabb a hatásuk.
Nézhetsz szembe a nappal, mégse vakít el a fénye,
gyöngéden simogat csak. Nem kívánsz egyebet már.
Narkotikum? Pótszer? Menekülsz egy talmi világba?
Semmi hamis ragyogás nem győzné már meg a lelked:
versed, mint a szikét, nyomd bátran a húsba, ha fáj is!
Mert nem a dal, nem a szó fáj, sőt, könnyít az a vágás,
hogy kifakadjon a gyulladt régi kelés: a valóság.

Makay Ida: Vallomás egy tájhoz

Te gyűjtöd össze minden utamat,
mint termésüket a nyugodt parasztok.
Mert egy maradsz. A változás alatt
őrized néma, mozdulatlan arcod.
Összebékítesz halált, születést:
csontkemény érveit az elmúlásnak;
a csupasz fákkal megfogalmazod,
s ujjongsz a vad vadrózsasalázadásnak
(lázás jelvénye hó fölött lobog).
Nem hívsz. Nem nyugtatsz. Meg se vallatsz.
Vagy. Mint a föld. A létezés. Az ok.
Nézlek, s látom változó válaszok
meddő harcát. Már kérdezni se mer
az ész. S megtörhetetlen hallgatásod
kimondhatatlan kérdésre felel.

Makay Ida: Gyökér

Vagy, mint a vadcsereggyökér.
Te kötsz meg: elporló földet,
belőlem élsz, s makacsul éltetsz,
nyaraim törvénye, zöldellsz.
Fölfénylesz sötét sejtjeimben,
ismerlek testnek és igének.
Dobban a minden ritmusa.
Csillagrend lüktet: szívverésed.

Dr. Berényi Mihály: Földanyánk

Mi folyton összepiszkítunk.
Szennyvizet engedünk rád.
Milyen fiaid vagyunk,
hisz minden tettünk galád?!

Te hallgatsz és mindent eltűrsz.
Mért ez a nagy tapintat?
Ne hordd olyan nagy közönnyel
szennyes országainkat!

S ne hunyj el bárgyún, csendben!
Küzdjél az életedért!

És ne hagyd megbosszulatlan
a kárt, amely téged ért!

Mutasd ki bátran az undort!
Rázd meg magad, te vén Föld!
Kiáltsd, hogy a szépségedre
ez a kor sokat nem költ!

Üss vissza, rúgj belénk bátran!
Haraggal gondolj ránk!
Talán még észre térítesz
megkínzott Földanyánk.

Móra Ferenc: Himnusz a búzamezön

Már szőkül az éjszaka, mire csavarogtomban kiérek a harmatos mezőkre. Messze mögöttem lelkehagyott kőházaival az aluvó város, előttem a szemét nyitogató szabad róna kereksege. Közben lassú csobogással az ébredező Tisza, sápadtan álmos fodraira égőpiros pántlikát tűz a hajnalragyogás.

Nagy határ búzaföld keskeny mezsgyéjén haladok. Kései pipacsok felpattanó kelyhe verődik a lábamhoz, kezemmel harmatos kalászatokat simogatok végig. Mintha könnyeket hullatna a búza, amiket tüstént libegő köddé finomít a kihasadó nap első csókja. S a libegő köd mint templomi thuribulum ezüstfüstje száll föl a kék magasba, kicsi fehér felhők hóboglyái felé.

- Pitypalatty, pitypalatty!

Ahhoz, akinek keze betölt mindeneket az ő áldásával, akit köszönt a búzavirágok lélegzése, a föld párája, a pitypalattyok verése. Akit illet itt minden dicséret és dicsőség. Akinek láthatatlan keze igazgatta a búzaszálát attól kezdve, hogy kizöldellt a mag a föld meleg szívében. Aki vigyázott rá, hogy kősziklára ne hulljon a mag, hogy az ég madarai ki ne szedjék, hogy a mezők vad füvei el ne egyék-igyák előle a nap világát és az egek harmatát. Aki vigyázott, hogy föld árja meg ne rothassza, esővíz özöne ki ne sárgítsa, nyárnak forrósága meg ne aszalja, kénkőszínű fellegek mennyei parittyaköve szét ne zúzza az életét.

- Pitypalatty, pitypalatty!

Téged illet itt minden dicsőség és dicséret, Úristen. Világlélek, Természetanya, Gondviselés, Primum Movens, vagy hívjon akárminek az együgyű paraszt és az együgyű szabadgondolkozó. Egész esztendőn keresztül szüntelen magasztal Téged az emberi szív kelettől nyugatig, naptámadattól napáldoztáig, mert mikor egyik szögletében aratnak, másikában vetnek a földnek, s egyszerre készítesz magadnak dicséretet az ekevas nyikorgásából és a kasza pengéséből, a magvető verejtékéből, akitől fogan a föld méhe, és az anya örömkönnéből, mely ráperdül az új kenyérre, mikor az első karajt szegi belőle gyerekének.

- Pitypalatty, pitypalatty!

Virágok lélegzésével, kalászkok könnyével, madarak reggeli énekével, föl szálló köd ezüsfátyolával én is fölemelem hozzád lelkem szavát, én Uram, én Istenem, jó emberek messzi, messzi Istene. Jó emberek-é? Keresed-e te azt, én Uram, Istenem? Avagy nem te vagy-e, akiről szól az írás, mondván: "s ő felsütteti napját a jókra és gonoszokra egyaránt, s megöntözi esőjével az igazak és gonoszok vetéseit"? S ha válogatnál is bennünk, Te egyedül való jószág, miért az én asszonyom legyen az, és miért sok millió testvéremnek az asszonya legyen az, akinek szeméből szívbéli keserőségek rettenetes mirhája csordul majd az új kenyérre, mikor vékonyán karajozza fiókáinak? Hiszen mi sem vagyunk kivetnivalóbbak azoknál, akiknek markába a mi kenyérünket is letetted. Hiszen mi az örökkévaló törvényekkel, amiket a Te ujjad írt a szívünkbe, szembe nem szállunk. Nevedet hiába nem vesszük, parancsaidat se sárral, se vérrel be nem undokítjuk, fűben, fában, csillagok szikrázásában, szelek zúgásában Téged keresünk. Embertársainkat mi nem bántjuk, senki életére nem leselkedünk, robotunkat, ahová állítottál, békeséggel végezzük, s nem kérünk érte mást, csak a mindennapi kenyeret, amit Te szolgáliddal, a nappal és felhővel minden teremtet állataid számára egyformán megkészítettél. Aki mindenütt asztalt terítettél az égi madárnak, miért halatod éhen a képedre formált embert, akibe lelkedet lehelted?

- Pitypalatty, pitypalatty!

Előttem, mögöttem, körülöttem, mindenfelé zeng már a fürjek himnusza, az ég madaraié, akiknek nincs halhatatlan lelkük, tehát nem teremtettek maguknak valutát, háborút, Zürichet, jóvátételt, devizát, és nem tudnak mást ma sem, mint amit akkor tudtak, mikor az Ember Fia a földön járt, és rajtuk nyugtatta szelíd szemét. Szeretnek, fiókákat nevelnek és örülnek a világnak, amelyet az Isten szépnek és szabadnak teremtett.

Tavaszcserje hóvirággal – Jó kirándulást!!!

Mátyás jeget talált – a népi bölcsesség korai tavaszt ígér. Várjuk nagyon! Első jeleként kis ház előtti kertünkben kinyílt egy-két szál hóvirág. Nem tépte le senki, tudjuk már évtized óta védett növény. (Miért lett védett?)

A kikeleti hóvirág nyirkos erdők, ligetek, cserjések, tápanyagban gazdag, humuszos vályogtalajok lakója. Kimondottan szereti a lombos elegyes-, szurdok- és ligeterdőket. Ilyenkor tél végén - tavasz elején az erdőben a fák levelei nem árnyékolják be az erdő alját, a nedves, rohadó falevelek alól az első napsugarak előcsalogatják azokat a növényeket, melyek kihasználják a lehetőséget, hogy fényhez jussanak. Mire belombosodik az erdő, ők már újra éves álmukat alusszák hagymáikba gömbölyödve...

A föld felett először két levele jelenik meg, majd ezek között a bimbó-néha még a hó közül bújjik elő. Napról napra nyúlik, míg végül 10-20 cm magasságot elérve teljes pompájában jelenik meg. Két levele szürkés-hamvaszöld, keskeny, erei párhuzamosan állnak. Ezek a levelek csak a virágzást követően fejlődnek ki teljesen.

Tudományos neve a görög gala (tej), anthos (virág) szavak összevonásából származik, hófehér tejvirágot jelent. A nép ajkán él úgyis mint árvavirág, fehér tavaszika, gergelynapi virág, de egyes vidékeken 'gyócsé'-nek is nevezik.

A legenda szerint a Paradicsomból kiűzött emberpárt vigasztalta látványával — így lett belőle a **remény szimbóluma**. Törékeny fehér szirmaival, karcsú szárán himbálózó virágával valóban képes boldogságot csempészni az épp csak ébredő erdő sivárságába

Sonkoly Éva: Mese a Tavaszról

Táncos, vidám léptekkel érkezett a Tavasz. Úgy jött, akár a fecskék röpte. Egy villás-farkú madár követte, cikázott körülötte, húsította kipirult arcát. Rajta volt még az út pora. Hajnali harmatot simított a nyírfák derekáról, ebben mosdatta kezét, arcát.

Aztán kacagott, kíváncsian lehajolt a fák alá, valamit suttogott, és ott lent, a földben mocosogni kezdtek a fűszálak, nyújtóztak, gyökeres lábujjukkal meg-

kapaszkodtak a földben, kíváncsi fűrtjeik pedig pár nap múlva zöden virítottak a nyírfa törzse mellett.

Amerre elhaladt a Tavasz táncos léptével, a fák ága duzzadni kezdett a rügyektől. Alig múlt el pár hét, az ibolyaruhában érkezett Tavasz már sárga nárcisz köpenyben pompázott.

Hajnalba kelt, lábujjhegyen osont az emberek közé, langy meleget lehelt kora reggel a barkaágakra, és egészen a templomig kísérte a korán kelőket, s aztán belesett utánuk. Felnézett a keresztre. Ő is érezte azt a csodát, amiről az emberek beszéltek.

Később fitos orrát felhúzta a főtt sonka illatától... S a kolbász, meg a tojás...? Erről jutott eszébe a tyúk. Rohant a tyúkólba. Kis kocsiba rakott hófehér tojásokat, hogy másnapra varázslatos színekben pompázzanak majd az ünnepi tálakon.

— Jaj, a festék! — Virágok szirmából csavart kis gömböket, a szivárvány minden színében ragyogtak. — Még ecset is kell! — Sürgölődött. — Kis fecském, segíts!

A nyúlfiak is egész éjjel dolgoztak, friss fűvet ígért nekik a Tavasz: Pompás munkát végeztek. Minden kész volt, mégsem tudott pihenni, vitte a kíváncsiság, illatot gyűjtött virágkehelyből, locsolkodáshoz. Apró üvegekbe zárta, különös gonddal rejtette a fiúk zsebébe. Szellővel fésültette a lányok haját. Aztán megpihent a réten. Amíg faluban, városban Húsvét volt, ő bárányok szőrét göndörítette. Este pedig rábírt a macskákat, hogy adjanak éjjeli zenét az embereknek, akik ettől különösen indulatosak lettek.

Hogy simítson kicsit ballépésén, enyhe éjszakai szellővel cirógatta az arcukat, jó illatú virágok felől terelgetve azt. Elvette az álmukat. Sétára hívta őket, kéz a kézben, s aztán kuncogott mögöttük egész éjjel.

Messze űzte a felhőket a földek felé, ott kifacsarta őket, hogy eső hulljon a vetésre. Csörgedező patakok vize nőtt, s amikor a Tavasz átkelt egy keskeny hídon, különöset látott a vízben. Egy fakó árnyék tekintett vissza rá. Megtapogatta nemrég még karcsú, formás testét, de ott csak csontokat talált a tarka virágok, zöld levelek alatt.

— Lejárt az időd — nevetett rá a kerek képű Hold.

— Hogyan? Csak ennyi volt? — eszmélt a Tavasz.

— Nézd az utat! — tolt szét a felhőket a Hold.

Ott, messze valami felragyogott. Nővére, a Nyár közeledett, boldog mosollyal simogatva a még zöld búzatáblákat aranszínűre.

Visszanézett a Tavasz,
mögötte bókoltak
halvány árnyak.

Messze két ember
boldogan összehajolt.
Ők gyermeket vártak.

Marton Brenish: A melegség időszaka...

Kaliforniából érkezett turista létemre nem voltam hozzászokva a februári maró hideghez, ami Washingtonban várt. Ez jócskán kedvét szegte vakációs hangulatomnak.. A hőmérséklet mínusz 20 fok alá süllyedt. Azért botorkáltam be a távolsági buszjáratok állomására, hogy felmelegedjek. Itt kaptam leckét ennek az évadnak igazi értelmezéséből – furcsa módon éppen egy hajléktalantól.

Miután letelepedtem a váróterem egyik padjára, kezemben egy csésze forró kávéval, a melegség lassan átjárta a kezemet és lábamat. Láttam, hogy néhány hellyel arrébb hajléktalan üdögél, és nagyon sok vacsora-vendég özönlik az emeleti vendéglőből a nagy előcsarnokba. Finom ételek mennyei illata arra csábított, hogy fontolóra vegyem a korai vacsorázás gondolatát. Szomszédom sóvárgó tekintete nyilvánvalóvá tette, hogy az ő figyelmét sem kerülte el az illatozón. Azon töprengtem, vajon mennyi ideje már, hogy nem evett semmit. Arra számítottam, hogy odajön hozzám alamizsnáért, és örömmel tettem volna eleget kérésének, de erre nem került sor. Minél világosabban láttam át ezt a helyzetet, annál kegyetlenebbnek tűnt a férfi megpróbáltatása. Az agyam harcolni kezdett a szívemmel: az előbbi azt tanácsolta, hogy törődjek a magam dolgával, az utóbbi sürgetett, hogy azonnal hozzak ennivalót a hajléktalannak.

Miközben bennem küzdelem dúlt, jól öltözött fiatal pár bukkant fel. A férj szólította meg az éhezőt.

– Bocsásson meg, uram. A feleségem és én most vacsoráztunk meg, és az éhségünk nem volt olyan nagy, mint ahogyan gondoltuk. Nem szeretnénk a jó ételt elpocsékolni. Kisegítene azzal, hogy igénybe venné ezt? - És a szívélyes idegen nagy műanyag tartályban ennivalót nyújtott át.

– Isten áldja meg mindkettőjüket. Boldog Karácsonyt! – hangzott a hálás válasz. Örültem a látottaknak, de bosszantott tettekremségem hiánya. Figyeltem, miként viszonyul a szomszédom váratlan szerencséhez. Először szemügyre vette a bőséges szerzeményét, az óriásszendvicset, megkevergette a salátaöntetet.

Végül lassan leemelte a fedelet a levesről, mélyen beszívta illatát, két kézzel fogta a gőzölgő tartályt. Nyilvánvalóan meg akarta hosszabbítani e csodálatos étkezés élvezetét. Most már készen állt, hogy belekóstoljon a régóta sóvárgott ételekbe. Gondosan kicsomagolta a műanyag kanalat, csordultig megtöltötte, szájához emelte és... a mozdulat közben olyan hirtelen merevedett meg, hogy megdöbbsentem.

Váratlan viselkedésének az oka csakhamar nyilvánvaló lett. Egy férfi lépett be az előcsarnokba és felénk csoszogott. Hetvenes éveiben járhatott, nem volt sem kalapja, sem kesztyűje, nyári nadrágban, kopott kabátban, nyitott cipővel közeledett. A keze érdes, az arca kékes árnyalatú volt. Nem én voltam az egyetlen, aki a megpillantásakor felhördült, de szomszédom volt az egyetlen, aki tett is valamit. Gyorsan félretolta kincseit, felpattant, és a mellette lévő székhez vezette az idős embert. Saját kezével dörzsölni kezdte az

öregember kezeit. Levette kabátját, és gyengéden az öregember vállára terítette. Végül így szólt

- Papa, Jack a nevem és Isten egyik angyala hozta nekem ezt az ételt. Éppen végeztem az evéssel, és utálok jó ételt elpazarolni. Segítene? – ezzel a tál gőzölgő levest az idegen kezébe tette, meg sem várva a választ, de az kérdés nélkül is érkezett.

– Hát persze, fiam, de csak akkor, ha megfelezed velem ezt a szendvicset. Túl sok ez egy korombelinek.

Nem volt könnyű meghatódottságtól elhomályosult szememmel eljutnom az étkezdébe, de hamarosan visszajöttem a lehető legnagyobb tartály kávéval és a rendelkezésre álló legnagyobb süteményválasztékkal.

– Bocsássanak meg, uraim, de ...

Az én szüleim, éppen úgy, mint az Önöké, arra tanítottak, hogy osztozkodjam javaimban másokkal, de én ott a buszpályaudvaron értettem meg világosan az osztozkodás szó értelmét. Amikor elhagytam a várótermet, úgy éreztem, még soha nem volt ilyen jó melegem...

Ismét aktuális (2006-ban írta a pszichológus)

„A televízióban néztem egy vitaműsort. A politikáról volt szó, mert a képernyő alján, hasonlóan a tőzsdei hírekhez, a nézők által beküldött SMS-ek szaladgáltak. Az egyik néző által beküldött SMS hosszú percekre elvonta a figyelmem. A következőképpen szólt: "Gratulálok..XY. -nak (itt megnevezte egyik ismert politikusunkat), hogy sikerült szétszakítania családjunkat." Én teljesen ledöbbsentem. Mert hogyan gondolhatja ezt komolyan bárki!? Egy felnőtt ember miért nem vállalja a felelősséget az életéért, a családjáért?

Emlékszem, hogy az előző választások is megosztottak sok családot, hiszen attól még lehet különböző véleménye két embernek, hogy egy családhoz tartoznak, de ez a véleménykülönbségre vonatkozik, és ha szeretik egymást, és el tudják fogadni a másik véleményét, akkor ez nem mehet a kapcsolatuk rovására. Én hiszek abban, hogy sem politikai, sem vallási hovatartozási véleménykülönbség nem állhat két egymást szerető és tisztelő ember közé. Valószínűleg nem voltam egyedül meglepődésemmel, mert pár perc múlva jött egy válasz az SMS-re: "Az nem család, amelyiket egy politikus szét tud szakítani!" Lehet, hogy az illető kissé nyersen fogalmazott, de mélységesen egyetérték velem. Hála Istennek, olyan családban nőttem fel, ahol a gondok, a bajok mindig összetartottak bennünket. Azt gondolom, hogy az a "család", ahol a véleménykülönbségek szétválasztják a családtagokat, az egy *érdekkapcsolat*. A szeretet pedig nem túri az érdekeket maga körül." **(K.Zs.)**

Törődés az emberi testtel

Menj csak az orvoshoz, betegséged majdcsak akad! (Vietnami közmondás)

Már olyan fejlett az orvostudomány, hogy manapság ritkán hal meg valaki orvosi segítség nélkül. (M.Kupecký)

Amíg él a páciens, az őt ellátó orvosnak mindig igaza van. Csak a boncolás és az érzéketlen kórboncnok szorítja őket a sarokba. (R. Gordon)

Ha már nem változik a betegséged, legfőbb ideje orvost váltanod...! (P.G. Cesbron)

Ha kevesebbet beszélünk a betegségekről, az emberek egészségesebbek lennének. (J. Anouilh)

Az orvostudomány már olyan szédítő lépéseket tett, hogy gyakorlatilag nem találni egészséges embert. (A. Huxley)

A türelmetlen orvos olyan, akár a vakbél: nemcsak hogy állandóan izgatott állapotban van, de a maga helyén még fölösleges is. (R. Koch)

Néha úgy tűnik, hogy a természet az emberekre csak rövid lefolyású betegségeket küld, de az orvosok elsajátították ezek meghosszabbításának művészetét. (M. Proust)

Egészségesek csupán azok, akik még nem tudják, hogy már betegek. (D. Radovič)

Minden orvos képes kigyógyítani; legalábbis a medicinába vetett illúzióidból. (J. Sekera)

Doktorok és ügyvédek - egyforma banda, azzal a különbséggel, hogy az ügyvéd megnyúz, de az orvos még ráadásul el is patkoltat. (A.P. Csehov)

Ha megtörtént az operáció, senki sem bizonyíthatja, hogy teljesen fölösleges volt. (G. Bernard Shaw)

Egészséges az olyan ember, akinek mindig valahol máshol fáj. (Mark Twain)

Az orvosok nagyon szerencsések: sikereikre süt a nap, tévedéseiket betakarja a föld. (latin mondás)

Vajon ma használható-e?

Hét ötlet a gyermekek fegyelmezésére Don Boscótól

Don Bosco egész életét annak szentelte, hogy lázadó hajlamú fiúgyermekeket neveljen. Több száz nehéz helyzetű fiút fogadott be, tanította őket, és minden erejét arra fordította, hogy ezekből a gyerekekből tisztességes felnőttek váljanak, akik a társadalom javát szolgálják.

Ahogy egyre szaporodott a feladat, szüksége lett segítőkre is, vagyis eljött a tanárképzés ideje.

A tanároknak írt leveleiben Don Bosco kifejtette a nevelésen alapuló megelőzés módszerét, amely arra törekszik, hogy a diákok ne félelemből vagy kényszerből engedelmeskedjenek, hanem meggyőződésből. Mellőzni kell minden erőszakot, kényszert, nyomásgyakorlást, s helyettük a szeretet kell hogy legyen a fő mozgatórugó.

Az alábbiakban Don Bosco hét javaslatát adjuk közre, melyek napjainkban is érvényesek, és segíthetnek a szülőknek és a pedagógusoknak, hogy a gyerekeket az erény útjára vezessék.

1. A büntetést tekintsd a legvégső lehetőségnek!

Egy hosszú nevelői pálya során hányszor rádöbbenünk erre az igazságra... Kétségtől ezerszer könnyebb elveszíteni a türelmünket, mint fegyelmezni magunkat, megfenyegetni egy gyereket, mintsem meggyőzni őt. Kétségtől jobban esik a büszkeségünknek, hogy megbüntessük, aki ellenszegül, mint hogy kitartó kedvességgel elfogadjuk őt. Szent Pál gyakran panaszolta, hogy egyes megtérők milyen hamar visszatérnek megrögzött szokásaikhoz – mégis csodálatra méltó türelemmel kezelte ezt a helyzetet. Ugyanilyen türelemre van szükség a fiatalok nevelésében.

2. A nevelőnek arra kell törekednie, hogy szeressék őt a tanítványai, ha a megbecsülésükre is vágyik; ha azt szeretné, hogy tekintélye legyen. Akkor éri el ezt a célt, ha szavai és cselekedetei nyilvánvalóvá teszik, hogy minden igyekezete és gondoskodása diákjai jólétére irányul.

3. Néhány nagyon különleges kivételtől eltekintve a rendreutasítás és a büntetés ne nyilvánosan történjék, hanem négy szemközt, a többiek tekintetétől távol.

Egy apa türelmével kell rendreutasítanunk diákjainkat. Soha, amennyire lehetséges: abszolút soha ne utasítsuk rendre őket mások előtt, hanem mindig négy szemközt, ahogy mondani szokták: *in camera caritatis*. Don Bosco kizárólag megelőzés céljából vagy súlyos eseteknél engedte meg a nyilvános rendreutasítást vagy büntetést.

4. Teljességgel elkerülendő a gyerekek fizikai bántalmazása, fájdalmas pózban való térdepeltetése, fülük meghúzása és más hasonló büntetések – figyelmeztetett Bosco Szent János. A törvény is tiltja ezt, amellet nagyon felzaklatja a gyerekeket, és csökkenti a nevelő tekintélyét.

5. A nevelőnek közölnie kell a gyerekekkel a szabályokat, a lehetséges jutalmakat és büntetéseket, hogy senki ne hivatkozhatson arra, hogy nem tudta, mit kell, vagy mit nem szabad tenni.

Más szavakkal: a gyerekeknek szükségük van határokra, és jól reagálnak a határokra. Senki sem érzi biztonságban magát, ha vaktában repül, és ilyenkor mindig neki is megy valaminek...

6. A nevelő legyen következetes, amikor valami kötelesség teljesítéséről van szó; legyen szilárd a jó keresésében; bátor, amikor a rosszat kell megelőzni, de mindig kedves és megfontolt. Bosco Szent János biztosít minket arról, hogy csak a türelemből fakadhat valódi siker.

A türelmetlenség csak elriasztja a gyerekeket, és az elégedetlenséget terjeszti a legjobbak között is – írja Don Bosco. A nevelői tapasztalat arra tanít, hogy a türelem az egyetlen megoldás a legsúlyosabb engedetlenség és hajthatatlanság esetén is.

„Néha, hosszas türelmes erőfeszítés után, mely nem vezetett eredményre, úgy ítélem meg, szigorúbb lépéseket kell tennem. Ezek azonban soha nem értek el semmit, s végül mindig a szeretet győzedelmeskedett ott, ahol a szigor kudarcot vallott. A szeretet az elixír, bár néha csak lassan fejti ki hatását” – írja Don Bosco.

7. Ahhoz, hogy a fiatalok valódi édesapái legyünk, nem engedhetjük, hogy a düh beárnyékolja arcunkat. Ha időnként megdöbbentő dolgok történnek is, engedjük, hogy elménk derűje rögtön eloszlassa a türelmetlenség felhőit. Az önfegyelem kell hogy uralja egész lényünket: elménket, szívünket, ajkunkat. Amikor valaki hibázik, éleszd fel az együttérzést a szívedben és a reményt elmédben, akkor rendreutasításod gyümölcsöt terem.

Nehéz pillanatokban egy alázatos ima az Istenhez hasznosabb, mint egy heves dühkitörés. A fiataloknak biztosan nem válik javára a nevelők türelmetlensége, senkinek nem szolgál épülésére.

****

Ékes-édes apanyelvünk

Fényes napunk felsugárzott új világunk hajnalán,
"Ember - e szó büszkén hangzik" - mondta Gorkij hajdanán.
Ember ma már nincsen nálunk, legföllebb ha gazember
Van helyette ürge, ipse, pasas, pasi, pasinger,
Manusz, mandró, mangár, muki, muksó, muksi, apafej,
Hapsi, hapek, gádzsó, bádzsó, kani, kandur, kurájber,
Szivar, mókus, csóró, csávó, fószer, apus, tata, krapek,
Pacsmag, pali, palimadár, pofa, pacák, pók meg pacek.
Volt itt régen szép **menyecske**, kisasszonyka, hajadon,
Ma már csaj van, spiné, spinkó, pézsma, tojó, amazon,

Csinibaba, szilva, szöcske, szirén, szatyor, kismadám,
Macska, menyét, pulyka, gyöngytyúk, pipi, nyanya, szépanyám;
Kocsid járgány, tragacs, kordé, szemétláda, skatulya,
Tupírozott szappantartó, búzdaráló taliga;
Szépre, jóra, kitűnőre azt rebegjük: oltári,
Penge, szuper, állati klassz, baromi jó, haláli;

Okos férfi ritka nálunk, tengernyi az **ostoba**,
Olyan, akin nem hagy nyomot tanfolyam, se iskola,
Sok az olyan - gyakran halljuk - kinek esze hézagos,
Hütyü, plömplöm, stupid, bornírt, flúgos, buggyant, kótyagos,
Hígvelejű, golyós, hangyás, hibbant, hibás, ütődött,
Süsü, gügye, lüke, gyagyás, lökött avagy löködött,

"Csudálatos szép magyar nyelv!" - tapsikol egy délnémet,
"Tősgyökeres" magyar szókkal szédíti a nénémet:
Ziherejsz-tű, hószentróger, kredenc, kurbli, puceráj,
Hercig trampli, smucig spicli, fecni, lichthof, kóceráj,
Pacsni, plecsni, cekker, cvikker, stempli, spulni, stampedli,
Strimfli, svindli, sufni, smirgli, hakni, hülzni, stanecli.

Pató Pali semmittevő, aluszékony, tohonya,
Nemtörődöm, rest és renyhe (nagykutya a rokona!),
Lomha, lassú, lusta, léha, hanyag, henye, komótos,
Álomszuszék, tétlen, tunya, naplopó és pityókos,
Nem igyekszik, nem törekszik, nem dolgozik rendesen,
Nem fűlik a foga hozzá, nincsen hozzá kedve sem;
Ám szemébe nem ezt mondják, ha az ÜB határoz:
"Pató Palcsi helytelenül viszonyulsz a munkához!"

Sugárutak csinosodnak, szépülnek a köztetek,
aszfalton és hímes réten rügyeznek a közhelyek;
Csiricsáré beszéd kábít fiatal meg öreget,
Éjjel-nappal szajkózzuk e falmelléki szöveget,
Anyanyelvünk romlik, kopik, szennyeződik szüntelen,
Közhelyektől lesz a szavunk fakó, szürke, színtelen;
Goromba szó, utcazsargon, irodanyelv fénytelen,
Mit a nyelvű állampolgár elviselni kénytelen,
Pedig tudjuk, hisszük, valljuk: gazdag nyelv a magyaré,
Rajtunk áll, hogy tiszta, pontos és játékos marad-é.

E versezetet Bessenyei Ferenc mondta el Vácott a Madách Imre Művelődési Házban 1982-ben a III. Humorfesztivál döntőjében. Elnyerte az Írószövetség különdíját.

V I C C O L D A L

Még mindig hideg vízben zuhanyozol reggelenként?

- Nem, már abbahagytam, túl sok időbe telt.
- Sok időbe? De hisz csak néhány perc!?
- Igen, de legalább két óra kellett hozzá, míg rászántam a magam.

- Ismerek olyan operaénekest, aki minden előadás előtt nagy adag fagyaltot eszik.

- Nem árt meg neki?
- Nem. Este ugyanolyan pocsékul énekel, mint fagyalt nélkül.

A tanár a ragozást gyakoroltatja az órán.

- Én fázom, te fázol, ő fázik. Milyen időben van ez, Gábor?
- Hideg időben! - hangzik a válasz.

A diák meglátogatja beteg tanárát. Látogatás után így szól a várakozó társaihoz: - Reménytelen eset. Holnap már jön.

- Ejnye, lányom! Valahányszor belépek a szobádba, mindig lustálkodszt!
- A papucsod miatt van, anyu! Nem hallom a lépéseidet.

- Apa, te egyszer azt mesélted, hogy kidobtak az iskolából?
- Igen, de hogy jut ez most eszedbe?
- Csak azért, mert a történelem ismétli önmagát.

Kétévi házasság után a házaspárnak nincs gyereke. Az asszony orvoshoz megy.

- Nehéz eset - hümmög a nőgyógyász. - Majd meglátjuk, mit tudunk csinálni. Kérem, vetkőzzön le!
- De doktor úr - szól ijedten az asszonyka -, az első gyereket a férjemtől szeretném.

- Szervusz, Péter. Hová igyekszel?
- Szervusz. Énekkari próbára. Te is lejárhatsz közénk, remek társaság van együtt. Beszélgetünk, kártyázunk, közben iszogatunk is.
- És mikor énekeltek?
- Mikor, mikor? Hát az összejövetel után, amikor hazafelé ballagunk.

Elüti a skótot az autó. A vezető kárpótlásul száz fontot ad neki. A skót felcsillanó szemmel kérdi:

- Mondja, mister, gyakran kocsikázik errefelé?

- Amikor magasra csaptak a lángok és elkezdett égni a ház, felugrottam, rohantam a szomszéd szobába, a füsttől fuldokló anyósomat felkaptam, és kicipeltem a házból.
- Ebben nincs semmi különös, barátom. Ilyen vészhelyzetben a legtöbb ember elveszíti a józan ítélőképességét, és nem tudja, mit csinál!

Öreg székely a lányához:

- Hol a vella, lányom?
- A gereblye mellett, édesapám.
- És a gereblye hol van?
- A vella mellett.
- Ej te számár! Hát a vella meg a gereblye hol van?
- Egymás mellett, édesapám.

Két szőke nő beszélget:

- Honnan van itt ez a sok kavics?
- A folyó hordta ide.
- De hol van a folyó?.
- Elment újabb kavicsért

Minden dühös nő mögött áll egy férfi, akinek fogalma sincs, éppen mit csinált rosszul.

Egy ügyvéd meghal, és Szent Péter elé kerül. Kérdezi tőle:

- Miért kellett ilyen fiatalon meghalnom?
- Fiatalon? - csodálkozik Szent Péter - Hiszen az ügyfeleidnek felszámolt munkaórák szerint már legalább 168 éves vagy!

A tökéletes feleség mondata: Légy szíves hangosítsd fel a tévét, hogy a konyhában is halljam a meccset!

A nagy elmék csipkelődése:

Einstein Chaplinnek:

Amit Benned igen nagyra értékelek, az a művészeted egyetemlegessége. Nem szólsz egy szót sem, és az egész világ megért téged.

Chaplin Einsteinnek:

Ez igaz, de a Te dicsőséged sokkal nagyobb az enyémnél, hiszen Téged az egész emberiség dicsóít anélkül, hogy egy szót is értene abból, amit mondasz.

